

Η ΑΓΙΑ ΣΟΦΙΑ

Ὁ περικλής ναός τῆς ἁγίας Σοφίας, ὅστις περι-
κλείει τοὺς πόθους σύμπαντος τοῦ Ἑλληνισμοῦ καὶ
θεωρεῖται ἡ μεγάλη αὐτοῦ μητρόπολις, πρὸς ἣν πᾶς
Ἕλλην μόλις αἰσθανόμενος τὸν κόσμον ἀτενίζει, καὶ
διὰ τοῦ ἱεροῦ ὀνόματος τοῦ ὁποῖου ἐκφράζει ὁ Ἑλλη-
νισμὸς τὴν με γά λ η ν του ἰ δ έ α ν ἀνεκαινίσθη
κατὰ τὰ μέσα τοῦ πέμπτου μ. Χ. αἰῶνος. Ἐπὶ τοῦ
αὐτοκράτορος Ἰουστινιανοῦ τοῦ Α'. δις πρότερον ἐκ πυρ-
καϊᾶς ἀποτεφρωθεῖς.

Κατὰ τὴν αὐτὴν ἐποχὴν ἐκτίσθησαν ἐπὶ τοῦ ἰδίου
αὐτοκράτορος εἴκοσι καὶ πέντε ναοὶ ἐν μόνῃ τῇ Κων-
σταντινουπόλει. Εἰργάσθησαν δὲ εἰς τὴν ἁγίαν Σοφίαν
ἐπὶ ἑξ ὀλίγων ἔτη δέκα χιλιάδες τέχνητων ὑπὸ τὴν
διεύθυνσιν τοῦ περιφήμου ἀρχιτέκτονος τῆς ἐποχῆς

ἡμίθολοι, οἵτινες ὑποδέχονται αὐτὸν φαίνονται ὡς ἐ-
πεκτείνοντες τὸν ὁρίζοντα αὐτοῦ.

Ἐξ ὅλων τῶν μνημείων, ἅτινα ἡ γῆ ἀφιέρωσε πρὸς
τὸν Θεόν, οὐδὲν ἄλλο κέκτηται τοσοῦτον τὴν μεγα-
λοπρέπειαν, καὶ τὸ ἐπιβλητικὸν κατὰ τὴν θέαν· ἐφ' ᾧ
ὁ Γκωτιέ εἶπεν «Ἡ Βυζαντινὴ ἀρχιτεκτονικὴ εἶναι
πᾶσαντιρρήτως ὁ μόνος κατάλληλος διὰ τὸν χριστι-
ανισμὸν ῥυθμός· ἡ γοτθικὴ ἀρχιτεκτονικὴ, οἰανδήποτε
καὶ ἂν ἔχη θρησκευτικὴν ἀξίαν δὲν ἐκπροσωπεῖ αὐ-
τὸν μετὰ τοσαύτης ἐπιτυχίας».

Ἡ ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΝΟΣ ΟΝΟΥ

Ἀν γνωρίζω κανέν παιδίον ὅσον καλὸν καὶ ἂν ἦναι
νὰ μὴ βοσανίζῃ τὰ ζῶα, διότι ἐν ἐκ τῶν τρελλῶν

Ἀνθεμίου· καὶ ὑπελογίσθη ὅτι ἐδαπανήθησαν εἴκοσι
ὀκτὼ ἑκατομμύρια φράγκα.

«Θέλω, ἔλεγεν ὁ Ἰουστινιανὸς εἰς τοὺς ἀρχιτέκτο-
νας, ναὸν ἀξίον ἀληθῶς τῆς παρουσίας τοῦ Θεοῦ».

— Ἀλλὰ μῖνος ὁ οὐράνιος θόλος· εἶναι ἀντάξιος
αὐτοῦ ἀπεκρίνετο ὁ Ἀνθέμιος.

— Ἔστω, εἶπεν ὁ αὐτοκράτωρ, αὐτὸν μιμήθητε». Καὶ τῷ ὄντι ἔμιμήθη αὐτόν, ἡ μᾶλλον κατεβίβασε
τοὺς οὐρανοὺς ἐπὶ τῆς γῆς, διότι ἡ ἁγία Σοφία δὲν
γάνεται εἰς τὰ αἰθέρια ὕψη, ὡς τὸ γοτθικὸν βέλος,
δὲν ἐπιζητεῖ νὰ ρηθῇ τὰς νεφέλας ὡς οἱ τῆς Δύσεως
δόμοι, οἵτινες ἐξωτερικῶς μόνον ἐπιβάλλουσι· ἡ ἀπο-
κλίνουσα εὐρεῖα γραμμὴ τοῦ θόλου αὐτῆς εἶναι αὐτὸς
οὗτος ὁ οὐρανὸς κατερχόμενος καὶ πλησιάζων ἡμᾶς.
Οἱ οὐρανοὶ περικλείουσι τὴν γῆν λέγει ἡ Γραφή, καὶ
ὁ θόλος τοῦ ναοῦ περιλαμβάνει τὸ σύμπαν οἰκοδόμη-
μα. Ἐκεῖ δὲ ἔνθα περνοῦται—θαύμα τέχνης—δύο

παιγνιδίων εἶναι καὶ τοῦτο, ὅπερ παριστᾷ ἡ εἰκὼν
τῆς Ἀθηναίδος.

Ποσάκις δὲν σὰς εἶδον καθ' ὁδὸν νὰ ῥίπτεσθε κατὰ
τῆς γαλῆς διὰ ξύλων ἢ νὰ λιθοβολῇτε τοὺς κύνας
ἢ νὰ φονεύητε τὰ πτηνὰ διὰ τῆς γνωστῆς σας τέχνης
ἀνευ λόγου ἢ ἵνα διασκεδάσητε ὀλίγον; Καὶ ὅμως τὰ
ζῶα βοηθοῦσιν ἡμᾶς εἰς τὰς ἀνάγκας, καὶ διότι χρη-
σιμεύουσιν εἰς τοὺς ἀνθρώπους ὁ Θεὸς τὰ ἀφιέρωσεν
εἰς τὴν διάθεσίν μας.

Μὴ ἡ γαλὴ δὲν σὰς προσυλάττει ἐκ τῶν μυῶν, οἵ-
τινες σὰς καταστρέφουν τὰ ἐνδύματα καὶ τὰ βιβλία
ἢ ὁ κύων ἐκ τῶν κλεπτῶν;

Παρατηρήσατε τοὺς κακοὺς τούτους νέους πῶς βα-
σανίζουν τὰν ταλαίπωρον ὄνον, ὅστις κατεβλήθη πλέον
ἐκ τῶν ραβδισμῶν καὶ ἂν ἐγνωρίζετε τὴν ἱστορίαν
του, τὸ δίκαιόν θά ἦτο ὑπὲρ αὐτοῦ.

Ἐγὼ θὰ ἀναλάβω νὰ σὰς τὴν εἶπω διότι τίς οἶ-